

VIII.

INNE JEDNOSTKI UCZELNIANE

-
- 1. CENTRUM NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO
DLA OBCOKRAJOWCÓW**
  - 2. OGRÓD BOTANICZNY**
-

VIII. INNE JEDNOSTKI UCZELNIANE

1. CENTRUM NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW

W roku akademickim 2011/2012 zorganizowano i przeprowadzono dwa kursy języka polskiego dla cudzoziemców. Jeden – jako wynik kontynuacji współpracy z jednostką JFTC (NATO) w Bydgoszczy – 48-godzinny dla 8 pracowników ww. jednostki w terminie 24.10.2011-10.03.2012 (zajęcia prowadziła dr Emilia Kubicka spoza UKW). Drugi – 42-godzinny w okresie 24.10.2011-30.01.2012 – dla 7 obcokrajowców, którzy indywidualnie zgłosili się do centrum (w tym 2 słuchaczy z Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Bydgoskiej, pochodzących z Afryki), zajęcia prowadził mgr Henryk Duszyński z Instytutu Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej UKW.

KADENCJA 2008-2012

Centrum Nauczania Języka Polskiego dla Obcokrajowców działa od roku akademickiego 2007/2008 na podstawie uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 26 czerwca 2007 r. Od 1.10.2008 r. zorganizowano 14 kursów języka polskiego:

- rok akademicki 2008/2009 – 4 kursy (101 uczestników);
- rok akademicki 2009/2010 – 3 kursy (30 uczestników oraz 3 osoby indywidualnie);
- rok akademicki 2010/2011 – 5 kursów (40 uczestników);
- rok akademicki 2011/2012 – 2 kursy (15 uczestników).

Łącznie w tym okresie w zorganizowanych kursach języka polskiego i lekcjach indywidualnych wzięło udział 189 obcokrajowców. Czas przeznaczony na nauczanie cudzoziemców języka polskiego to 732 godziny dydaktyczne.

Oprócz słuchaczy zgłaszających się do Centrum indywidualnie (cudzoziemcy przebywający czasowo lub mieszkający w Bydgoszczy, a także osoby, które specjalnie przyjechały do Polski na lekcje języka polskiego) w kursach brały udział grupy zorganizowane, w tym: studentów zagranicznych (w ramach programu Erasmus) z bydgoskich uczelni (CM UMK, KPSW, WSG, UTP, UKW, Wyższego Seminarium Duchownego), studentów z Uniwersytetu Zachodniego Kazachstanu w Uralsku (2 kursy), pracowników jednostki JFTC NATO w Bydgoszczy (4 kursy).

Jako lektorzy języka polskiego w Centrum zatrudniani są nauczyciele akademicy z UKW posiadający odpowiednie przygotowanie metodyczne (ukończone kursy lub studia podyplomowe), przede wszystkim z Instytutu Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej: mgr Katarzyna Michalak, zatrudniona w Zespole Szkół Ogólnokształcących UKW w Bydgoszczy, a także osoby spoza UKW (między innymi lektorzy z UMK).

W organizowaniu kursów, Centrum współpracuje też z Międzynarodowym Centrum Kultury i Turystyki w Bydgoszczy (kursy dla studentów z tej placówki, między innymi z Chin, zorganizowano w pierwszym roku działalności Centrum oraz w roku akademickim 2008/2009 w ramach letniego Międzynarodowego Uniwersytetu Kultury i Języka Polskiego – 2 kursy w lipcu i wrześniu 2008 r.).

Począwszy od roku akademickiego 2010/2011 utrwała się współpraca z jednostką NATO stacjonującą w Bydgoszczy – uczestnikami kursów języka polskiego są żołnierze i pracownicy cywilni tej jednostki.

2. OGRÓD BOTANICZNY

KADENCJA 2008-2012

Struktura organizacyjna

Ogród Botaniczny w strukturze organizacyjnej UKW jest pracownią w Zakładzie Botaniki (wcześniej Katedrze) w Instytucie Biologii Środowiska na Wydziale Nauk Przyrodniczych.

Stan zatrudnienia to 3 osoby: kierownik ogrodu – mgr inż. Barbara Wilbrandt, rzemieślnik – ogrodnik oraz pracownik gospodarczy. W okresie udostępnienia ogrodu mieszkańcom zatrudnieni zostają 2 studenci – stróże na umowę zlecenie.

Ogród Botaniczny UKW działa w zgodzie z zapisami Ustawy o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 roku. Od 27 lipca 2006 roku posiada decyzję Ministra Środowiska (DLOPiKogiz-4210-68-6621/06/kl) zezwalającą na prowadzenie działalności ogrodu botanicznego na terenie nieruchomości o łącznej pow. 2.3294 ha położonej w Bydgoszczy przy ul. Niemcewicza 2. Zasady udostępniania określa regulamin.

Zakresem działalności ogrodu botanicznego jest:

- uprawa roślin określonego gatunku, różnych stref klimatycznych i siedlisk,
- prowadzenie działalności naukowej (gromadzenie i udostępnianie materiału roślinnego, planowanie i prowadzenie badań naukowych),
- współpraca i wymiana doświadczeń z innymi placówkami o podobnym profilu w kraju i za granicą,
- prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie pokrywającym się z profilem działalności ogrodu,
- prowadzenie działalności popularyzatorskiej w zakresie swojej działalności.

3 września 2009 r. Ogród Botaniczny został poddany kontroli z realizacji zapisów zawartych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Osobą udzielającą wyjaśnień była Kierownik Ogrodu Botanicznego mgr inż. Barbara Wilbrandt. Wniosek pokontrolny – Ogród prowadzony jest zgodnie z ustawą.

Introdukcja i współpraca z OB

Główna działalność kolekcyjna opiera się na arboretum, czyli kolekcji drzew i krzewów. Dla tej kolekcji prowadzony jest inwentarz.

W okresie sprawozdawczym wprowadzono na teren Ogrodu Botanicznego 247 taksonów, 3 415 szt. drzew i krzewów pochodzących z zakupów bądź wymiany. Ponadto posadzono krzewy pochodzące z własnej szkółki (wyhodowane z roślin rosnących na terenie OB).

Stan kolekcji na 1.09.2008 r. wynosił ok. 450 gatunków i odmian – 55 rodzin, 132 rodzaje. Obecnie wzrósł do ok. 660 gatunków i odmian – 65 rodzin, 161 rodzaje, 3 krzyżówki międzyrodzajowe.

W 2010 roku z likwidowanych ogródków działkowych *Swoboda* przeniesiono tysiące roślin bylinowych dla podniesienia walorów ozdobnych terenu.

W 2011 roku w ramach współpracy z Ogrodem Botanicznym IHAR pozyskano kolekcję 68 taksonów liliowców, 13 gat. traw ozdobnych oraz roślin bylinowych (okrywowych i chronionych). W zamian przekazano kolekcję barwinków oraz wawrzynki, krzewuszkę i hemipteleję. Poza tym, pozyskano pojedyncze rośliny z Ogrodu Botanicznego w Przelewicach, Ogrodu Botanicznego UP w Poznaniu, Arboretum w Bolestraszczykach i Arboretum w Marculach.

Działalność naukowa

W latach 2008-2009 kierownik OB była kierownikiem projektu – grantu uczelnianego pt. *Cecidia (wyrośla-galasy) na drzewach i krzewach Ogrodu Botanicznego UKW jako wskaźnik występowania szkodników* – wyniki przedstawiono w formie posteru na zjeździe ogrodów botanicznych. Ponadto, w latach 2008-2011 kierownik OB jako członek zespołu brała udział w badaniach statutowych katedry Botaniki w temacie: *Zanikanie gatunków roślin naczyniowych rzadkich i zagrożonych w rejonie Kujaw i Pomorza Południowego*.

Wykorzystanie Ogrodu do celów dydaktycznych:

- systematyka i biologia grzybów – kierunki: biologia i ochrona środowiska – pobieranie prób grzybów reprezentujących różne grupy troficzne jako materiał poglądowy na zajęcia laboratoryjne;
- różnorodność biologiczna gleby – kierunek: ochrona środowiska – pobieranie prób glebowych do oznaczeń aktywności biologicznej gleby – jako materiał na zajęcia laboratoryjne;
- zajęcia z botaniki systematycznej (biologia) oraz botaniki (ochrona środowiska);
- zajęcia z funkcjonowania ekosystemów wodnych (biologia);
- wykład z botaniki systematycznej;
- mikrobiologia ogólna (ochrona środowiska, biologia, biotechnologia) – wykorzystanie wody ze stawu;
- mikrobiologia środowiskowa (ochrona środowiska) – zbadania mikroflory zbiornika (ogólnej liczby bakterii heterotroficznych, ich właściwości fizjologiczno-biochemicznych, ocena stanu sanitarno-bakteriologicznego zbiornika wodnego oraz poznanie liczebności promieniowców i grzybów pleśniowych występujących w wodzie i osadach dennych zbiornika);
- zajęcia terenowe z technik pracy terenowej z mikrobiologii dla kierunku ochrona środowiska (zapoznanie studentów z technikami poboru próbek wody i osadów dennych ze zbiornika do analiz mikrobiologicznych oraz oznaczanie podstawowych parametrów fizyko-chemicznych wody pobranej ze stawu na terenie ogrodu);
- zajęcia z teledetekcji i GIS-u w badaniach środowiska przyrodniczego (ochrona środowiska i biologia środowiskowa).

Działalność edukacyjno-popularyzatorska

Oprowadzanie wycieczek i lekcje tematyczne w Ogrodzie Botanicznym:

- 2008 – nie prowadzono statystyki;
- 2009 – 19 grup, 450 osób;
- 2010 – 57 grup, 1027 dzieci i 104 opiekunów;
- 2011 – 75 grup, 1372 dzieci i 142 opiekunów;
- 2012 – 42 grupy, 904 dzieci i 70 dorosłych (do 25 maja).

Cykliczne działania

Festiwal Nauki (Dni Nauki):

- kwiecień 2009 – *Tajemnice ogrodu 2*;
- maj 2010 – *Tajemnice ogrodu 3*;
- maj 2011 – *Tajemnice ogrodu 4*;
- maj 2012 – *Tajemnice ogrodu 5*.

Co roku ogród wzbogacał się o kolejne 10 tablic edukacyjnych umiejscowionych na terenie Ogrodu Botanicznego.

Projekty finansowane przez WFOŚiGW:

- ✓ 2010 – *Ptaki wokół nas – studenci obraczkują i edukują* (10 tys. zł);
- ✓ 2011 – *Ptaki wokół nas – kontynuacja* (10 tys. zł);
- ✓ 2012 – *Ptaki wokół nas – przyroda częścią nas* (9 tys. zł).

W ramach projektów realizowano: warsztaty terenowe, edukacyjne, konkursy plastyczne, Akcję *Karmnik*, uzupełniono wyposażenie pracowni i finansowano druk materiałów edukacyjnych.

Wystawy w Galerii Arboretum:

- ✓ wystawa fotograficzna *Murawy kserotermiczne* (2009);
- ✓ wystawa pokonkursowa prac plastycznych *Ptaki wokół nas* (grudzień 2010, grudzień 2011, maj 2012);
- ✓ wystawa fotografii *W obiektywie młodych przyrodników* (2011);
- ✓ wystawa rysunków *Odwzorowane piórkiem*, autorstwa Dawida Kilona (styczeń 2012);
- ✓ wystawa fotografii *Fascynujące owoce*, autorstwa Barbary Wilbrandt (maj 2012).

Imprezy popularyzujące naukę o szerszym zasięgu (OB we współpracy z KNP):

- ✓ *Noc Biologów* 13 stycznia 2012 (program www.nocbiologow.pl): wycieczki, warsztaty – uczestniczyło ok. 200 osób;
- ✓ *Fascination of Plants Day* 18 maja 2012 (program www.plantsday12.eu; www.dzienroslin.pl): wykłady, wystawa, warsztaty, wycieczki – uczestniczyło ok. 400 osób;
- ✓ w kwietniu 2010 Ogród Botaniczny był współorganizatorem (wraz z KNP) konkursu i wystawy fotografii przyrody (Biblioteka Główna);

- ✓ w grudniu 2009 roku udostępniono teren ogrodu Akademii Muzycznej w Bydgoszczy i Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi na przeprowadzenie warsztatów dla reżyserów dźwięku pt. *Realizacja dźwięku 100% w filmie fabularnym*. Powstał film *Pobiegnę za tobą na koniec świata* w reż. Witolda Szulca z plenerami zrealizowanymi w OB UKW (premiera 13 kwietnia 2010);
- ✓ popularyzacja w mediach.

Inna działalność:

- ✓ udział w organizacji XI Rajdu pieszego *Szlakiem bydgoskich pomników przyrody* (Harcerski Klub Turystyki pieszej KIWACZKI), październik 2011;
- ✓ udział w pracach komisji finału konkursu wiedzy pt. *Z biegiem Wisły* realizowanego w ramach grantu oświatowego pt. *Nasza Wisła, nasza rzeka* (Szkoła Podstawowa nr 37 w Bydgoszczy);
- ✓ udział w organizacji *Dnia przyjaźni polsko-węgierskiej* (Biblioteka UKW), 28 marca 2012;
- ✓ Współpraca z PTTK oddział przy klubie POW – OB w kanonie odznaki krajoznawczej *Bydgoszcz i okolice*.